

4. Pro Derzhavnyy zemel'nyy kadastr [Elektronnyy resurs] : zakon Ukrainy vid 7 lyupnya 2011 roku № 3613-VI (z nast. zminamy). – Rezhym dostupu : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>.
5. Pro derzhavnu reyestratsiyu rechovykh prav na nerukhome mayno ta yikh obtyazhen' : zakon Ukrainy vid 1 lyupnya 2004 roku # 1952-IV (z nast. zminamy) [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>.
6. Ekolohichne pravo Ukrainy : navch. posib. / N. R. Kobets'ka. – 2-he vyd., pererob. dopov. – K. : Yurinkom Inter, 2009. – 352 s.
7. Ekolohichne pravo Ukrainy. Akademichnyy kurs : pidruchnyk / za zah. red. Yu. S. Shemshuchenka. – K. : TOV «Vydavnytstvo «Yurydychna dumka», 2008. – 720 s.
8. Zahal'na kharakterystyka lisiv Ukrainy: ofitsiyyny sayt Derzhavnoho ahent-stva lisovykh resursiv Ukrainy [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/article?>
9. Kulynych P. F. Zemel'ni dilyanky yak ob"yekt zemel'no-reyestratsiynykh pravovidnosyn / P. F. Kulynych // Derzhava i pravo. Yurydychni i politychni nauky. – 2013. – Vyp. 60. – S. 324-330.
10. Naukovo-praktychnyy komentar Lisovoho kodeksu Ukrainy / Akad. prav. nauk Ukrainy [ta in.] ; Balyuk H. I. [ta in.] ; za red. prof. H. I. Balyuk. – K. : Yurinkom Inter, 2010. – 367 s.
11. Nepyvoda V.P. Pravove rehulyuvannya suspil'nykh vidnosyn shchodo lisiv u konteksti staloho rozvytku: Avtoref. dys... kaed. yuryd. nauk: 12.00.06 / V.P. Nepyvoda ; NAN Ukrainy. In-t derzhavy i prava im. V.M.Korets'koho. – K., 2006. – 20 s.
12. Polishchuk V. H. Perspektyvy stymulyuvannya staloho rozvytku lisovoho hospodarstva rehioniv Ukrainy / V. H. Polishchuk, O. V. Zhohol' // Molodyy vchenyy. – 2014. – № 12. – Rezhym dostupu: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2014/12/88.pdf>.
13. Shershun S. M. Ekoloho-pravove rehulyuvannya lisokorys-tuvannya v Ukraini : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.06 / Shershun S. M. – K., 2005. – 20 s.

Рецензент: доктор юридичних наук, Теремецький В.І.

УДК 330.34

Гордієнко А.В.,
адвокат, м. Київ

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Статтю присвячено проблемним питанням господарсько-правового забезпечення інноваційного інвестування. Проаналізовано визначення інноваційного інвестування. Також, автором встановлено його ознаки.

Ключові слова: господарсько-правове забезпечення, інвестування, інноваційне інвестування, інвестиції.

Гордиенко А.В.,
адвокат, г. Киев

ПРОБЛЕМНЫЕ ВОПРОСЫ ХОЗЯЙСТВЕННО-ПРАВОВОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ИННОВАЦИОННОГО ИНВЕСТИРОВАНИЯ

Статью посвящено проблемным вопросам хозяйственно-правового обеспечения инновационного инвестирования. Проанализировано определение инновационного инвестирования. Также, автором установлено его признаки.

Ключевые слова: хозяйственно-правовое обеспечение, инвестирование, инновационное инвестирование, инвестиции.

Gordienko A. V.,
Attorney, Kyiv

THE PROBLEMS OF THE ECONOMIC AND LEGAL SUPPORT OF INNOVATIVE INVESTMENT

The article is devoted problems of economic and legal support innovation investment. The author analyzes the definition of innovation investment, its distinguished characteristics.

Scientific-theoretical analysis of the current legislation of Ukraine indicates that the economic policy of our country, which should be aimed at improving its competitiveness, independence, stimulate the activity of those who are at your own risk decided to invest in domestic innovation did not receive proper legal regulation in existing currently legal and legal acts. Furthermore, not developed doctrine and strategy of Ukraine's development as an innovative country. Therefore, the current state of social life and is characterized by the lack of vision in the relevant field and no approaches to overcome these problems. Researchers and legislators can not allow a situation where innovative institution investment will be identified with conventional investment. As innovative legislation as independent legal phenomenon is absent in Ukraine, there is an urgent need to develop scientific-theoretical substantiation of the development and enforcement of new doctrines and norms of legislation aimed at strengthening the competitive and high-tech economic model of Ukraine on the basis of wide application of innovation, reform of domestic innovative legislation that would meet modern society in the world.

Key words: economic and legal security, investment, innovation investment, investment.

Актуальність проблематики. Економічний розвиток будь-якої держави забезпечується завдяки побудові власної унікальної стратегії матеріального виробництва, яке в сучасних умовах неможливо здійснювати без досягнень науково-технічного прогресу та використання здобутків різних галузей науки. Це пояснюється тим, що кожного дня питання технологічного характеру набувають все більшого та вирішального значення як рушійного фактора конкурентоспроможності на ринку. За таких умов особливого значення набуває пошук, підготовка і застосування результатів науково-технічного розвитку в багатьох сферах суспільного життя, що впливає на стан національної економіки. Вищеназване обумовлює важливість належного правового регулювання відповідного кола суспільних відносин, як одного з ключових чинників механізму реалізації інноваційного розвитку. Сучасний стан національної економіки України характеризується високим ступенем її залежності від світової, що має наслідком фактичне нав'язування необхідності здійснення економічного прориву в інноваційній сфері. Тому існує нагальна потреба в дослідженні нормативно-правового регулювання інноваційного інвестування.

Ступінь наукової розробки проблеми. Проблемні питання господарсько-правового забезпечення інноваційного інвестування не є новими для юридичної науки. порушена тематика досліджувалася такими вченими-правниками як: О. Беліков, В. Володін, О. Гарагонич, О. Гладка, І. Драган, Д. Задихайло, І. Килимник, В. Кухар, В. Тацій, Т. Швидка, О. Шевердіна та іншими.

Метою статті є науково-теоретичний аналіз чинного законодавства України в частині господарсько-правового забезпечення інноваційного інвестування, визначення його недоліків та прогалин, а також розроблення практичних рекомендацій для вдосконалення відповідних правових норм.

Виклад матеріалу. В першу чергу необхідно з'ясувати сутність такої категорії як «інноваційна діяльність». На законодавчому рівні досліджуване поняття закріплено в ч. 1 ст. 1 Закону України «Про інноваційну діяльність», де визначено, що інноваційна діяльність – це діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг [1]. З аналізу законодавчої дефініції варто виділити такі характерні ознаки інноваційної діяльності як: 1) мета – випуск на ринок нових конкурентоспроможних товарів та послуг; 2) зміст полягає у використанні та комерціалізації результатів наукових досліджень.

Також визначення «інноваційної діяльності» міститься в ст. 325 Господарського кодексу України, де встановлено, що інноваційною діяльністю у сфері господарювання є діяльність учасників господарських відносин, яка здійснюється на основі реалізації інвестицій з метою виконання довгострокових науково-технічних програм з тривалими строками окупності витрат, а також впровадження нових науково-технічних досягнень у виробництво та інші сфери суспільного життя [2]. Отже, кодифікований законодавчий акт в галузі господарської діяльності містить набагато ширше за змістом визначення поняття інноваційної діяльності. Науково-теоретичний аналіз наведеної дефініції свідчить, що відповідній діяльності притаманні такі риси: 1) інноваційна діяльність здійснюється учасниками господарських відносин; 2) вона можлива лише шляхом залучення інвестицій; 3) її метою є виконання науково-технічних програм для впровадження нових науково-технічних досягнень у виробництво та інші сфери суспільного життя; 4) відповідна діяльність є довгостроковою; 5) має тривалі строки окупності. Розглянуте законодавче визначення є більш прогресивним, ніж те, що закріплене в Законі України «Про інноваційну діяльність», тим не менш, і воно не позбавлене недоліків.

Важко погодитися з тим, що інноваційна діяльність здійснюється учасниками господарських відносин, оскільки відповідно до ст. 2 Господарського кодексу України учасниками відносин у сфері господарювання є суб'єкти господарювання, споживачі, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, наділені господарською компетенцією, а також громадяни, громадські та інші організації, які виступають засновниками суб'єктів господарювання чи здійснюють щодо них організаційно-господарські повноваження на основі відносин власності [2]. З урахуванням того, що інноваційна діяльність здійснюється переважно за рахунок залучення іноземних інвестицій, пов'язана з необхідністю здійснення значних капіталовкладень на довгостроковий період, а також має на меті виробництво нових товарів або послуг тощо, то така діяльність може реалізовуватися лише суб'єктами господарювання, які мають своє майно, необхідний кваліфікований персонал, відповідну матеріально-технічну базу, статутні види діяльності та інше, тобто ті необхідні критерії, без яких взагалі не можливо залучити будь-які інвестиції. Отже, необхідно наголосити, що інноваційна діяльність здійснюється саме суб'єктами господарювання, а не учасниками господарських правовідносин (тобто органи державної влади та органи місцевого самоврядування, споживачі тощо не здійснюють інноваційної діяльності). Беручи до уваги наведене вище, існує потреба в уточненні законодавчої дефініції та внесення відповідних змін до ст. 325 Господарського кодексу України.

Законодавче визначення інноваційної діяльності закріплено і в ст. 3 Закону України «Про інвестиційну діяльність», де передбачено, що інноваційною діяльністю є сукупність заходів, спрямованих на створення, впровадження, поширення та реалізацію інновацій відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність» з метою отримання комерційного та/або соціального ефекту, які здійснюються шляхом реалізації інвестицій, вкладених в об'єкти інноваційної діяльності [3]. З наведеного поняття можна встановити такі ознаки досліджуваної категорії: 1) інноваційною діяльністю є сукупність різноманітних заходів, які спрямовані на реалізацію інновацій в порядку, визначеному Законом України «Про інноваційну діяльність»; 2) метою такої

діяльності є отримання комерційного та (або) соціального ефекту; 3) в її основі знаходиться залучення інвестицій; 4) залучені інвестиції вкладаються в об'єкти інноваційної діяльності.

Таким чином, чинне законодавство України по-різному підходить до законодавчого розуміння категорії «інноваційна діяльність», що є суттєвим недоліком нормативно-правової бази, адже не сприяє її уніфікації, однакового розумінню, тлумаченню та правозастосуванню, що негативно впливає на стан інноваційної діяльності в цілому. Тому, необхідно на законодавчому рівні закріпити єдине її легальне розуміння.

Щодо доктринальних підходів до категорії «інноваційна діяльність», то в науковій літературі висловлюються різні думки з даного приводу. Наприклад, пропонується розуміти діяльність, яка здійснюється з метою впровадження досягнень науково-технічного прогресу у виробництво і соціальну сферу з метою досягнення певного соціально-економічного ефекту, в тому числі випуску і розповсюдження принципово нових видів техніки та технології, досягнення прогресивних міжгалузевих структурних зрушень, здійснення якісних змін у стані продуктивних сил, поліпшення соціального й екологічного становища, випуску нових конкурентоспроможних товарів, послуг та інше [4]. Таким чином, інноваційній діяльності притаманні такі риси: 1) метою є впровадження досягнень науково-технічного прогресу у виробництво і соціальну сферу; 2) така діяльність спрямована на досягнення певного соціально-економічного ефекту, прогресивних міжгалузевих структурних зрушень, здійснення якісних змін у стані продуктивних сил, випуску нових конкурентоспроможних товарів, послуг тощо. Розглянутий підхід має суттєві недоліки, оскільки незрозуміло, які суб'єкти реалізують відповідну діяльність, за рахунок яких ресурсів досягається мета такої діяльності, з якими об'єктами пов'язана інноваційна діяльність.

Під інноваційною діяльністю в науці пропонується розуміти техніко-економічний процес, який, завдяки практичному використанню продуктів розумової праці – ідей і винаходів, приводить до створення кращих за властивостями, нових видів продукції та нових технологій, які, з'явившись на ринку як нововведення, можуть дати додатковий дохід [5, с. 25]. В наведеному визначенні зроблено акцент на економічну складову досліджуваної категорії, а тому вона має всі недоліки, на які нами було наголошено вище.

На нашу думку, під поняттям інноваційне інвестування варто розуміти діяльність суб'єктів господарювання, яка здійснюється на основі реалізації інвестицій, що вкладаються в об'єкти інновацій, з метою досягнення економічного та соціального ефекту, який полягає у впровадженні принципово нових науково-технічних досягнень у виробництво та інші сфери суспільного життя та характеризується довгостроковістю, ризикованістю і тривалою окупністю.

Ведучи мову про нормативно-правове регулювання інноваційної діяльності слід зазначити, що правовою основою формування та реалізації пріоритетних напрямів інноваційної діяльності є Конституція України, Господарський кодекс України, закони України «Про інноваційну діяльність», «Про інвестиційну діяльність», «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» та інші нормативно-правові акти, що регулюють відносини у цій сфері та утворюють інноваційне законодавство, тобто

сукупність нормативних актів, що регулюють відносини, які виникають в процесі інноваційної діяльності. Тим не менш, законодавча база відповідає не у повній мірі всім вимогам сучасної економіки, а тому не може створювати умов для активного розвитку інноваційної діяльності, оскільки невирішеними залишилися деякі питання щодо державної інноваційної політики, інвестування в наукові розробки та програми, побудови інноваційної інфраструктури, процесів навчання і підготовки наукових кадрів [6, с. 36]. Отже, не дивлячись на численні нормативно-правові акти, які становлять інноваційне законодавство, вони не позбавлені недоліків – прогалини правового регулювання, неналежний рівень юридичної техніки, велика кількість нормативних документів, суперечності між правовими нормами та інше, що має наслідком неузгодженість норм права між собою і нівелювання дії більшості таких законодавчих актів. Наприклад, в нормативно-правових актах дається не зовсім чітке, зрозуміле та правильне визначення категорії «інновація». Д. Висоцький проаналізував визначення, яке закріплено в Законі України «Про інноваційну діяльність» та визначив наступні недоліки: 1) незрозумілий зміст слова «застосовані»; 2) суперечливе твердження, що конкурентоспроможність є обов'язковою ознакою інновації; 3) у визначенні немає терміна «наукоємність»; 4) дискусійним є термін «революційність» [7, с. 97-99]. Таким чином, відповідна дефініція потребує суттєвого уточнення та легального закріплення з метою усунення будь-яких суперечностей, невірних її розуміння, застосування та тлумачення.

Істотною проблемою є декларативність, ігнорування та невиконання приписів нормативно-правових актів, які регулюють відносини інноваційного інвестування. Не виконуються основні пункти законів України, що регулюють інноваційно-інвестиційну діяльність, зокрема, Закону України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» [8, с. 50]. З даного приводу В. Івченко зазначає, що вирішення цієї проблеми можливе шляхом невідкладного впровадження інституційних механізмів реалізації зазначених в Законі України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» пріоритетів через створення національних інноваційних кластерів [9, с. 2]. Ми підтримуємо таку думку та вважаємо її повністю доцільною, без якої неможливо розвивати інноваційну діяльність в Україні.

Не сприяє розвитку інновацій в державі і порушення приписів законодавчих та інших нормативно-правових актів України. Зокрема, В. Александрова наводить такий приклад: «На практиці не всі положення законодавства, які стимулюють розвиток науки, реалізовано. В 2004-2005 рр. Законом України «Про державний бюджет» призупинено дію ст. 21 і 22 Закону «Про інноваційну діяльність», які передбачають пільги на податки та платежі для інноваційних підприємств. Це практично повністю блокує дію закону». Для вирішення таких проблем, автор пропонує встановити жорсткий контроль на державному та місцевому рівнях за використанням зобов'язань, зокрема щодо використання пільг [10, с. 42]. За таких умов, коли безпосередньо сам законодавець фактично повністю нівелює дію всього інноваційного законодавства, вести мову про будь-який розвиток інноваційної діяльності в Україні не доводиться. Це також свідчить про нестабільність та непередбачуваність чинного вітчизняного законодавства, призводить до відмови інвесторів здійснювати інвестування інновацій або, взагалі, до згортання діяльності та повернення раніше здійснених інвестицій в

інноваційні проекти, що в кінцевому рахунку зупиняє будь-які інноваційні процеси в економіці. Завданням законодавця є постійна робота над доцільністю інноваційної діяльності та залучення інвестицій.

Проблемним питанням доктринального характеру є відсутність серед вчених єдиної точки зору щодо визначення правової природи інноваційних відносин, що викликає труднощі правового регулювання інноваційних питань. Л. Ришкова відзначає, що інноваційне законодавство охоплює як приватні, так і публічні відносини. Проте слід зазначити, що публічно-правова система сьогодні має домінуюче значення, а повинна бути допоміжною та будуватися на основі приватноправової системи. Також існує необхідність існування самостійної галузі законодавства про інновації [11, с. 82-83]. Звичайно, складання Інноваційного кодексу вирішило б проблему систематизації актів та подолання протиріч, але це буде складним завданням, що потребує формування відповідного комітету зі спеціалістів різних галузей [8, с. 50]. Однак, для належного правового регулювання відносин у галузі інноваційної діяльності достатньо внести зміни у діючі нормативно-правові акти шляхом прийняття їх нових редакцій, де усунути всі наявні суперечності, прогалини, недоліки юридичної техніки та інші негативні фактори, які мають місце.

В науковій літературі як проблему правового регулювання інноваційного законодавства пропонується відзначати і зниження активності щодо нормотворчої діяльності вищих органів влади [8, с. 50]. Наведена проблема полягає в тому, що відсутнє взагалі бачення розвитку інноваційної діяльності в Україні, не визначені її напрями, що в кінцевому рахунку має наслідком відсутність стратегії нормотворчої діяльності інноваційного законодавства, бачення його системності тощо. Інвестори, які не знаходять переваг у запропонованих законодавчих умовах здійснення інноваційного інвестування, відмовляються від нього, вдаючись до реалізації своїх планів вийти на ринок з конкурентно-спроможною та інноваційною продукцією за допомогою інших правових інститутів. Сфера права, яка не використовується суспільством – не розвивається, а якщо не розвивається, то в недалекому майбутньому взагалі не зможе служити суспільству для врегулювання відносин, які складаються в ньому.

Недосконалим є і податкове законодавство України в частині регулювання інноваційної діяльності. Так наявне збільшення податкового тягаря для малих підприємств, відсутні податкові нормативні акти регулювання діяльності інноваторів. Сучасна податкова система не стимулює залучення інвестицій від комерційних банків і бізнес-структур (це пов'язане також з високим рівнем ризику цих вкладень). Одним із шляхів покращення ситуації може стати залучення акціонерного капіталу та формування ринку цінних паперів, спроможних активізувати інвестування прогресивних технологій за допомогою емісії акцій інвестиційними компаніями та венчурними фондами, які займаються розробкою інноваційних проектів, що пройшли детальну експертизу і в майбутньому забезпечать повернення вкладень. Це одночасно зменшить ризик інвестування в інновації [12, с. 62-63]. Таким чином, необхідно через податкове регулювання надавати преференції суб'єктам господарювання, які реалізують інноваційні проекти на території України.

Перелічені вище проблемні питання правового забезпечення інноваційного інвестування в Україні не є вичерпними, наприклад в науковій літературі також

зазначається про відсутність розвиненої інноваційної інфраструктури [8, с. 51], відсутність чітко визначених пріоритетів розвитку та логічної їх послідовності [13, с. 55] та багато інших.

Висновки. Науково-теоретичний аналіз чинного законодавства України свідчить про те, що економічна політика нашої держави, яка має бути спрямована на підвищення її конкурентоздатності, самостійності, стимулюванні діяльності тих хто на власний ризик вирішив інвестувати в вітчизняні інновації не отримала належного правового регулювання в діючих на сьогодні нормативно-правових актах. Крім того, і доктрина не виробила стратегії розвитку України як інноваційної країни. Тому, сучасний стан суспільного життя характеризується і відсутністю бачення майбутнього у відповідній галузі та відсутністю підходів до подолання таких проблемних питань. Науковцям і законодавцю не можна допустити ситуації, коли інститут інноваційного інвестування буде ототожнено із звичайним інвестуванням. Існує нагальна потреба в розробленні науково-теоретичного обґрунтування розробки та впровадження в життя нових доктрин та норм законодавства, спрямованих на зміцнення конкурентоздатної та високотехнологічної економічної моделі господарства України на основі широкого застосування інноваційної діяльності, реформування вітчизняного інноваційного законодавства, яке б відповідало сучасному етапу розвитку суспільства в світі.

Список використаних джерел:

1. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04 липня 2002 року № 40-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36. – Ст. 266.
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, 19-20, 21-22. – Ст. 144.
3. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року № 1560-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47. – Ст. 346.
4. Інноваційне інвестування. – Назва з екрану. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mvbstud.files.wordpress.com/2015/02/.pdf>
5. Черваньов Д.М. Менеджмент інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств України / Д.М. Черваньов. – К.: Знання. – 1999 – 514 с.
6. Дашковська І.Б. Деякі аспекти державного регулювання інноваційної діяльності в Україні / І.Б. Дашковська // Вісник Національного університету «Львівська політехніка»: Проблеми економіки та управління. – 2011. – № 698. – С. 35-40
7. Высоцкий Д. Понятие и правовые признаки инноваций / Д. Высоцкий // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 11. – С. 97-101.
8. Болдирева Л.М. державне регулювання інноваційного розвитку національної економіки / Л.М. Болдирева // Економіка Крима. – 2013. – № 2 (43) – С. 47-52
9. Івченко В.А. Формування Національних інноваційних кластерів в Україні як елементів інституціонального забезпечення сталого розвитку / В.А. Івченко // Інвестиції та інноваційний розвиток. – 2009. – № 1. – С. 1-3.
10. Александрова В.П. Законодавча база і розвиток інноваційної сфери / В.П. Александрова, Т.І. Щедрина // Проблеми науки. – 2005. – № 12. – С. 40-47.
11. Ришкова Л. Правова природа відносин у сфері інновацій / Л. Ришкова // Підприємництво, господарство і право. – 2009. – № 4. – С. 81-83.
12. Обухова Ю.О. Анализ проблем инновационного пути развития и пути их разрешения. Культура народов Причерноморья / Ю.О. Обухова. – 2005. – № 63. – С. 61-64
13. Володін В.Г. Питання правового регулювання залучення інвестицій в інноваційний розвиток в Україні / В.Г. Володін // Інвестиції та інноваційний розвиток. – 2008. – № 1. – С. 54-55.

References:

1. On innovation activity: the Law of Ukraine on July 4, 2002 № 40-IV // Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. - 2002. - № 36. - Art. 266.

2. Economic Code of Ukraine Law of Ukraine of January 16, 2003 № 436-IV // Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. - 2003. - № 18, 19-20, 21-22. - Art. 144.
3. On investment: Law of Ukraine on September 18, 1991 № 1560-XII // Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. - 1991. - № 47. - Art. 346.
4. Innovative investment. - Title from the screen. - [Electronic resource]. - Access: <https://mvbstud.files.wordpress.com/2015/02/.pdf>
5. DM Chervanov Management innovation and investment development companies Ukraine / DM Chervanov. - K. : Knowledge. - 1999 - 514 p.
6. Dashkovska I.B. Some aspects of state regulation of innovative activity in Ukraine / I.B. Dashkovska // Proceedings of the National University "Lviv Polytechnic" Problems of Economics and Management. - 2011. - № 698. - P. 35-40
7. D. Visotsky Concept and legal signs of innovation / D Visotsky // Business, Economy and Law. - 2006. - № 11. - P. 97-101.
8. Boldyrev L.M. State regulation of innovative development of national economy / LM Boldyrev // Economy Crimea. - 2013. - № 2 (43) - P. 47-52
9. V.Ivchenko National Formation of innovation clusters in Ukraine as elements of institutional support sustainable development / VA Ivchenko // Investment and innovation development. - 2009. - № 1. - P. 1-3.
10. V. Alexandrov Legislation and development of innovation sphere / VP Alexandrov, TI Shchedrin // Problems of science. - 2005. - № 12. - P. 40-47.
11. Rîșcova L. Legal nature of relations in the sphere of innovation / L. Rîșcova // Business, Economy and Law. - 2009. - № 4. - P. 81-83.
12. Obukhov Yu Innovatively path analysis problems and development path s permission. Culture of Black Sea / YA Obukhov. - 2005. - № 63. - P. 61-64
13. V. Volodin The issue of legal regulation of attracting investment in innovative development in Ukraine / V. Volodin // Investment and innovation development. - 2008. - № 1. - P. 54-55.

Рецензент: кандидат юридичних наук, доцент Сіроха Д.І.

УДК 342

Дударенко В.В.,

магістр права Київського національного
університету імені Тараса Шевченка

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ТА
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ АГРАРНИХ ХОЛДІНГІВ ЗАКОРДОНОМ**

У статті проаналізовано організаційно-правові форми агрохолдингів зарубіжних країн. Визначено спеціалізацію аграрних холдингів країн пострадянського простору, ЄС та США. На основі проведеного аналізу зроблено науково-практичні висновки.

Ключові слова: організаційно-правові форми, агрохолдинг, аграрні відносини, спеціалізація, аграрно-економічні процеси, товаровиробник.

Дударенко В.В.,

магістр права Київського національного
університету імені Тараса Шевченка

**ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫЕ ФОРМЫ И
СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ АГРАРНЫХ ХОЛДИНГОВ ЗА РУБЕЖОМ**

В статье проанализировано организационно-правовые формы агрохолдингов зарубежных стран. Определено специализацию аграрных холдингов стран постсоветского пространства, ЕС и США. На основе проведенного анализа сделано научно-практические выводы.

Ключевые слова: организационно-правовые формы, агрохолдинг, аграрные отношения, специализация, аграрно-экономические процессы, товаропроизводитель.

Dudarenko V.V.,

Master of Law Taras Shevchenko National University of Kyiv